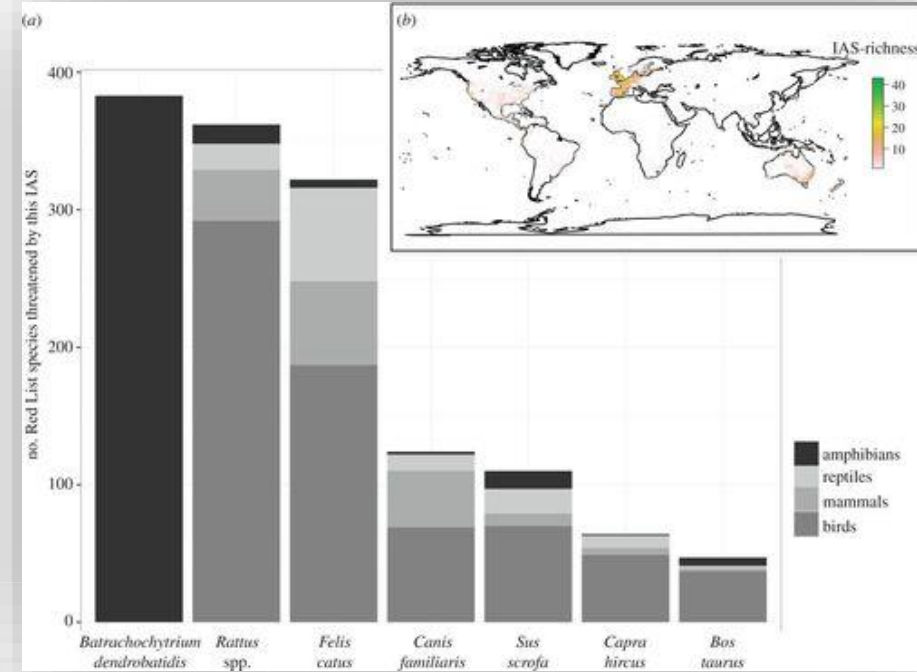

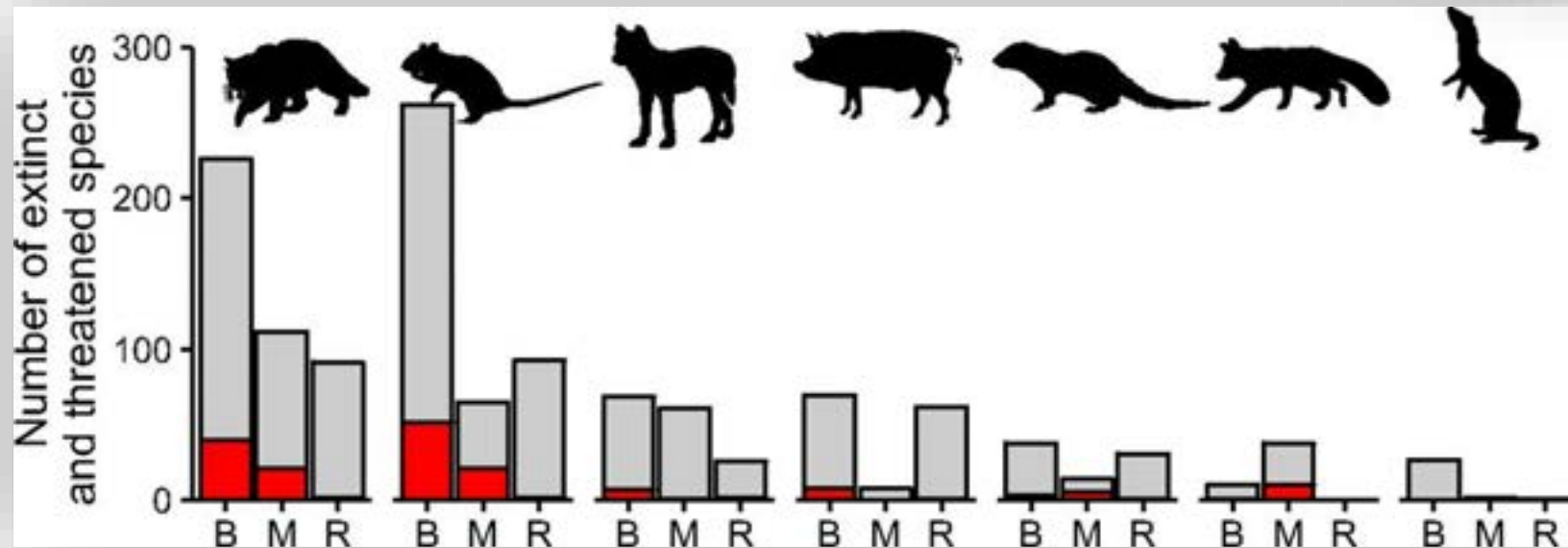
Verplichtingen – exoten

“Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate ... [p]revent the introduction of, control or eradicate those alien species which threaten ecosystems, habitats or species”

– *CBD, Art. 8(h)*

Bellard e.a. 2016

Doherty e.a. 2016

Verplichtingen – exoten

EU-Verordening 1143/2014 inzake
invasieve exoten

Lijst met “voor de Unie zorgwekkende
invasieve uitheemse soorten”

- Bezit, handel e.d. verboden
- Snelle uitroeiing
- Beheersmaatregelen

Limburg gaat ook laatste wasberen vangen

De provincie Limburg laat ook de resterende wasberen in Limburg vangen. Sinds 2019 zijn al 46 wasberen gevangen en vervolgens opgevangen bij de stichting AAP. Volgens de Zoogdierverseniging leven er nog tussen de 17 en 36 wasberen in de Limburgse natuur. Ook die moeten worden gevangen, besliste de provincie Limburg. Afschieten gebeurt alleen als het niet anders kan.

Redactie 27 augustus 2021

Vacatures

Teammanager Serv
BMC

Clusterhoofd Financ
Advies

Publiek Netwerk in op
Hoogheemraadschap
Noorderkwartier

Louis Fraanje

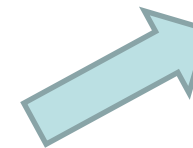
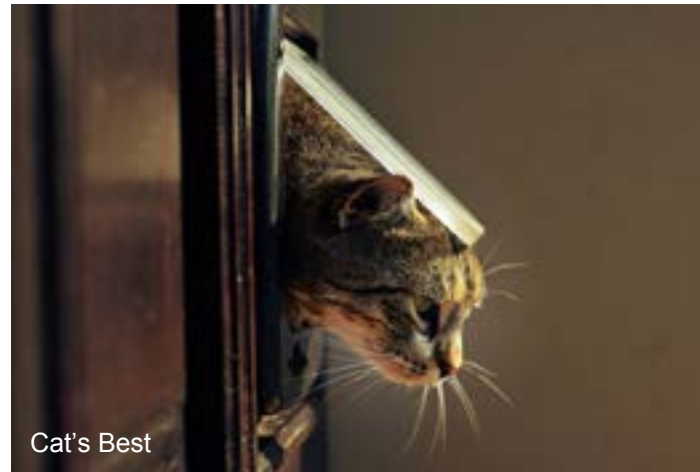
Verplichtingen – exoten

Nederland – Wet natuurbescherming

Art. 3.34

“Het is verboden dieren ... uit te zetten.”

“Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van het verbod.”

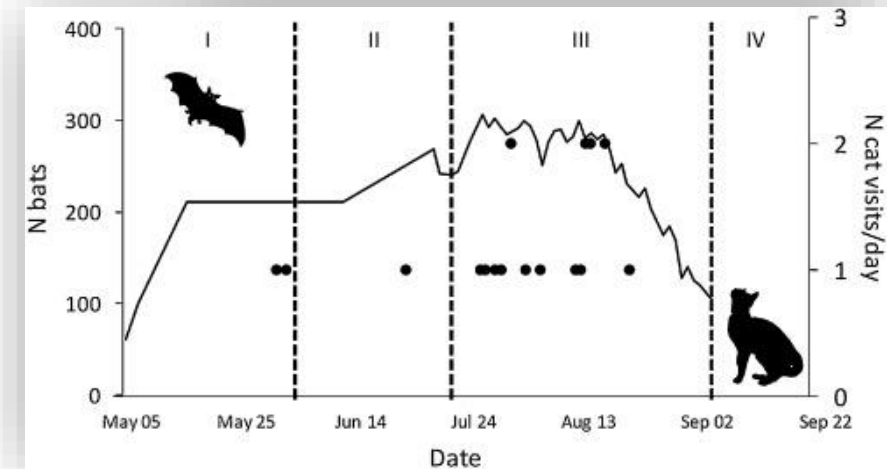

Verplichtingen – gebieden

- “Each Party shall identify those sites within its own area of jurisdiction which are important for the conservation status, including the shelter and protection, of bats. It shall, taking into account as necessary economic and social considerations, protect such sites from damage or disturbance.”

– *Agreement on the Conservation of Bats in Europe (EUROBATS), Art. III(2)*

- Ramsar Wetlands Convention (1971)
- UNESCO World Heritage Convention (1972)
- Vogelrichtlijn & Habitatrictlijn (**Natura 2000**)
- ...

Verplichtingen – gebieden

Nederland – Wet natuurbescherming

Art. 2.2:

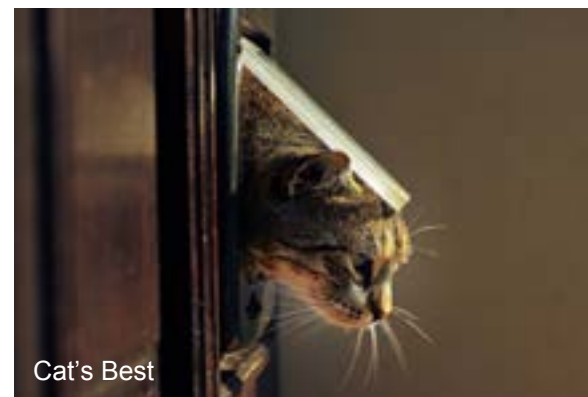
“Gedeputeerde staten dragen ervoor zorg dat in hun provincie ... [instandhoudings]maatregelen ... worden getroffen die nodig zijn voor Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor de onderscheiden gebieden.”

Bron: CBS, LNV, Blitz, IPO, VROM (2005), bewerking WUR

Luc Hoogenstein

Cat's Best

Verplichtingen – soorten

- CMS – Appendix I
- ACAP – Annex 1
- AEWA – Annex 3, Table 1, Column A
- EUROBATS – Annex 1
- Australia-China Agreement for the Protection of Migratory Birds and their Environment (1986) – Annex
- Convention on Nature Protection and Wild-Life Preservation in the Western Hemisphere (1940) – Annex
- Mexico-United States Convention on Migratory Birds and Game Mammals (1936) – Art. IV migratory birds
- Protocol on Protected Areas and Wildlife in the Wider Caribbean Region (1990) – Annex II
- African Convention on Nature Conservation (1968) – Annex
- Protocol on Protected Areas and Wildlife in the Eastern African Region (1985) – Annex II
- Gulf Cooperation Council Convention on Wildlife and their Natural Habitats (2001) – Appendix II
- Protocol on Protected Areas and Biodiversity in the Mediterranean (1995) – Annex II
- Bern Convention – Appendix II
- EU – Annex IV
- EU Birds Directive – all bird species native to EU member states
- ...

EU-Vogel- en Habitatrictlijnen

Vogelrichtlijn, Art. 5:

“de lidstaten [nemen] de nodige maatregelen voor de invoering van een algemene regeling voor de bescherming van alle [natuurlijk in het wild levende vogelsoorten]; deze maatregelen omvatten met name de volgende verbodsbepalingen:

- een verbod om, ongeacht de gebruikte methode, opzettelijk de bedoelde vogels te doden of te vangen;
- een verbod om opzettelijk hun nesten en eieren te vernielen of te beschadigen ...; ...
- een verbod om deze vogels, met name gedurende de broedperiode, opzettelijk te storen, voor zover een dergelijke storing ... van wezenlijke invloed is; ...”

Habitatrictlijn, Art. 12: idem m.b.t. andere beschermde dieren

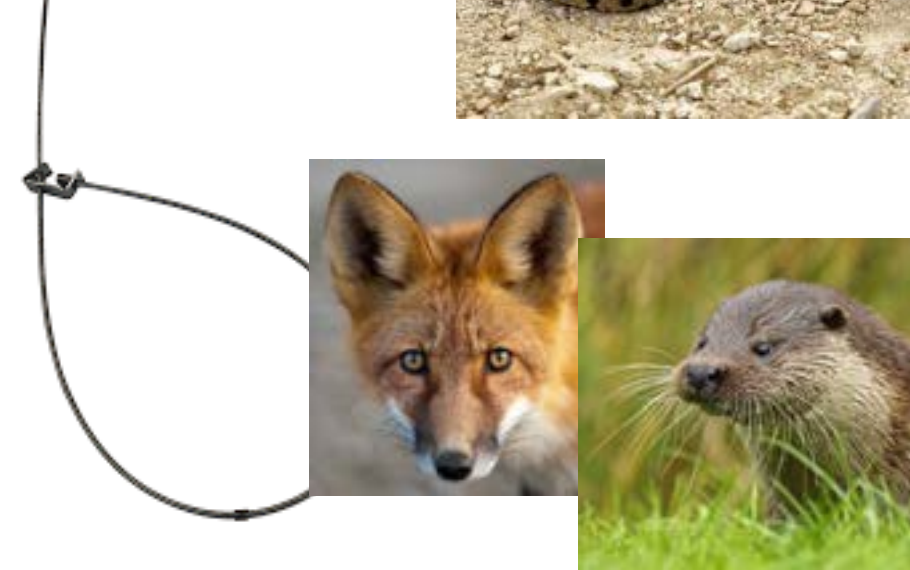
Interpretatie

EU Hof van Justitie:

- 412/85 (1984) *Commissie v Duitsland*
- C-103/00 (2002) *Commissie v Griekenland*
- C-221/04 (2006) *Commissie v Spanje*
- C-183/05 (2007) *Commissie v Ierland*
- C-340/10 (2012) *Commissie v Cyprus*
- C-504/14 (2016) *Commissie v Griekenland*

“opzet”: “indien degene die de handeling heeft verricht de vangst of de dood van een [beschermde dier] heeft gewild, althans de mogelijkheid van die vangst of dood heeft aanvaard” (C-221/04)

“unwanted but accepted side-effect” (*Europese Commissie*)

Conclusies

EU Vogel- & Habitatrictlijnen:

- “Regarding (owned) pet and farm cats, the Nature Directives require EU Member States to ensure that letting cats roam free outdoors is forbidden and effectively prevented.”
- “Regarding (unowned) stray and feral cats, these must be removed or controlled when they pose a threat to protected species and/or sites.”

Internationale verdragen:

“Many national authorities around the world are currently required, under international law, to adopt and implement policies aimed at preventing, reducing or eliminating the biodiversity impacts of free-ranging domestic cats, in particular by (a) removing feral and other unowned cats from the landscape to the greatest extent possible and (b) restricting the outdoor access of owned cats.”

Nederland – Wet natuurbescherming

Art. 3.1 – vogels

“Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels ... te doden of te vangen.” (*Idem: nesten, eieren, storen*)

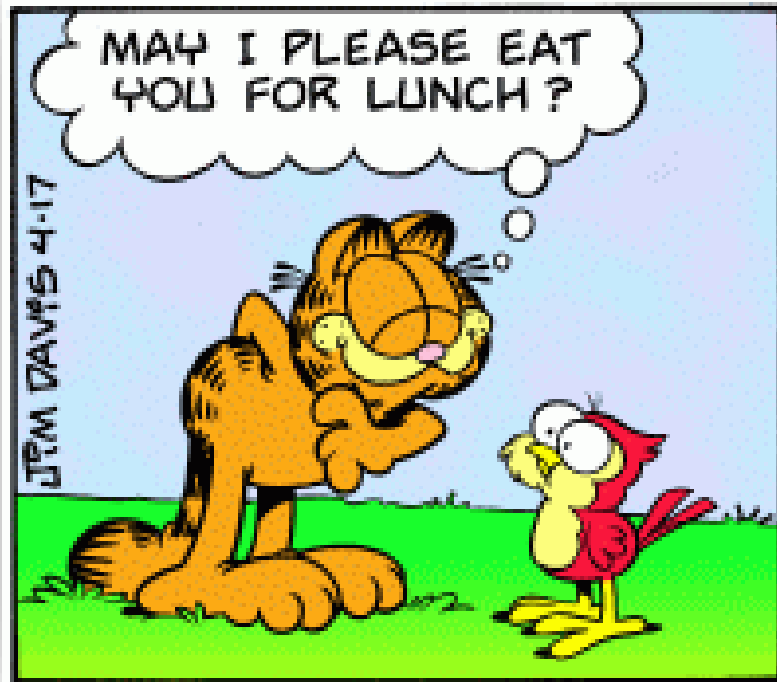
Art. 3.5 – idem m.b.t. andere beschermde dieren

(Verder o.a. zorgplicht art. 1.11)

“Formeel is de kattenbezitter in overtreding wanneer de kat een beschermde diersoort vangt. Dat is het geval op basis van al jaren bestaande wetgeving. Als een kat een vogel pakt, is de eigenaar strafbaar volgens de Wet natuurbescherming art. 3.1. ... Slechts weinig eigenaren van katten realiseren zich dat.” – *Vogelbescherming Nederland, ‘Katten versus vogels’, 29/11/2019*

Intussen, buiten...

Wijdverbreide niet-naleving!

Waarom?

- Praktische haalbaarheid?
- Wetenschappelijke onzekerheid?
- Belangen kat?
- Belangen kattenbezitters?
- ✓ **Politiek: heet hangijzer**
- verklaringen
- *geen* rechtvaardigingen

Doug Mackenzie Dodds

A. Trouwborst & H. Somsen, ‘**Domestic cats (*Felis catus*) and European nature conservation law – applying the EU Birds and Habitats Directives to a significant but neglected threat to wildlife**’ (2019) *Journal of Environmental Law*

<https://doi.org/10.1093/jel/eqz035>

A. Trouwborst, P. McCormack & E. Martínez Camacho, ‘**Domestic cats and their impacts on biodiversity – a blind spot in the application of nature conservation law**’ (2020) *People & Nature*

<https://doi.org/10.1002/pan3.10073>

Reacties op ons werk

- Vakgenoten
- Pers
- Publiek
- Politiek
- NGOs

Vakgenoten

“Juridisch klopt het gewoon. Het is een valide interpretatie van Europees recht. Op papier zou je net zo hard moeten optreden [tegen eigenaren van loslopende katten als] tegen stroperij of mensen die met een auto door een broedkolonie heen rijden en vogels verjagen.”

– *Hans Vedder (hoogleraar EU-recht Universiteit Groningen), Algemeen Dagblad, 27 november 2019*

**JEAN-BAPTISTE,
VICTIME OU BOURREAU ?**
Concours de plaidoires sur l'interdiction des chats d'extérieur

A l'occasion de l'inauguration de sa nouvelle **SALLE DE PLAIDOIRES**, la **FACULTÉ DE DROIT** organise un **PROCÈS FICTIF** où s'affronteront deux équipes formées d'étudiant-e-s ainsi que de membres du personnel académique et scientifique.

LE 27 AVRIL 2020 à 16h
Rue du Marais, 109 - 3e étage (escalier en colimaçon)

Intéressé-e par une participation ?
RENSEIGNEMENTS Facebook/Concours de plaidoires de la Faculté de droit de l'USLB

SÉANCE D'INFORMATION le 11 février 2020 à 16h30 à la Salle du Conseil

 UNIVERSITÉ SAINT-LOUIS - BRUXELLES
SALLE DE PLAIDOIRES
Rue du Marais, 109 (3e étage)
1000 Bruxelles

Diskussion um Leinenpflicht für Katzen

Zwei niederländische Umweltschützer fordern Leinenzwang für Katzen. Ihr Jagdinstinkt habe 367 Tierarten an den Rand der Ausrottung gebracht.

Katzen sollen an die Leine!

WETSOVERTREDER

'Kat die buiten komt overtreedt **eigenlijk Europese** regels'

Domestic cats to have to stay indoors, according to EU-law

Katzen an die Leine?

Leinenpflicht für Katzen?

Twee rechtsgeleerden brachten het schokkende nieuws naar buiten!

Katten maken vogels dood! Wij konden het eerst ook niet geloven, maar deze beelden liegen niet!

Zepakken zelfs beschermde soorten!

Katten blijken heel anders te zijn dan ze zich voordoen!

Wat gaat Felix doen, denk je? Naar het museum?

Dat, of thee drinken bij andere deftige dieren.

Amsterdam sloot direct 7 politiebureaus, om zo agenten vrij te maken.

Die vrile teringlijer hep mijn vrouw, agent!

Staan blijven! Bruut!

We willen ten slotte niet in de jungle leven!

Hou je aan de wet, kat! Of ik roep mijn advocaat! Haha!

EU-commissaris

Fuk! Dat wordt thuis een blikje runderpaté eben!

Pers & sociale media

Hoogste *Altmetric Attention Score* van alle juridische literatuur gepubliceerd in 2019

- **Domestic Cats (*Felis catus*) and European Nature Conservation Law—Applying the EU Birds and Habitats Directives to a Significant but Neglected Threat to Wildlife**
Journal of Environmental Law | LAW 2019-11-27
- **Physical attractiveness and criminal justice processing: results from a longitudinal sample of youth and young adults**
Psychiatry, Psychology and Law | LAW 2019-07-09
- **Reasons behind the rising rate of involuntary admissions under the Mental Health Act (1983): Service use and cost impact**
International Journal of Law and Psychiatry | LAW 2019-12-16
- **The Democratic Case for a Written Constitution**
Current Legal Problems | LAW 2019-05-22
- **Married Women's Wills: Probate, Property, and Piety in Later Medieval England**
Law and History Review | LAW HISTORY 2019-02-11
- **Right-to-Carry Laws and Violent Crime: A Comprehensive Assessment Using Panel Data and a**

Reacties uit het publiek

- Veel steunbetuigingen
- Veel kritische reacties

99% kritische reacties -> variaties op:

- **“Kat is toch gewoon natuur?”**
- **“Kat is niet grootste bedreiging voor natuur.”**
(of: “Mensen zijn zelf een veel grotere bedreiging.”)
- “Katten moeten voor hun **welzijn** naar buiten.”
(of: “Hij wil zo graag naar buiten.”)
- Feiten **ontkennen** of bagatelliseren.
- **Belachelijk** maken.
- **Agressief** worden.

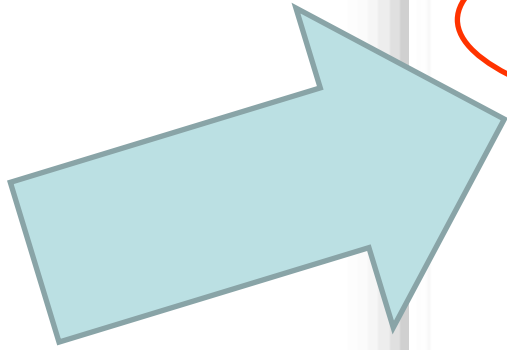

Trouw

Op persoonlijke titel verzet Van Beusekom zich tegen de implicatie dat katten significant bijdragen aan de teruggang van vogelsoorten. “Bij mijn weten is dat bewijs nooit geleverd. Vogels gaan zelden achteruit door één oorzaak. Klimaatverandering speelt ook een belangrijke rol. En vogelziektes, de jacht, vermindering van goede broedgelegenheid, stressfactoren als verkeer en drukte, landbouwgif. Vogels hebben het sowieso moeilijk.”

#Huiskat #kat Wat mij betreft mogen die zotten van de Stichting Huiskat ThuisKat @huiskatthuisKat niet meer onaangeliend naar buiten. Levensgevaarlijk.
nos.nl/ttapp

TOELICHTING NPO 3/3
RADIO 1

23.05-00.00 uur NOS MET HET DOG
OP MORGEN

Met onder meer

- * Mogen huiskatten straks niet meer naar buiten? De stichting Huiskat ThuisKat heeft een juridische procedure gestart tegen de minister voor Natuur en Stikstof om de natuur te beschermen tegen het huisdier.

Greep uit mijn inbox:

- ❑ “Wat ben jij een mafkees zeg. Weet je nu echt iets zinnigs te meldden ? Al die dure studies gevolgd en dan zitten te zeiken dat katten binnen moeten blijven? Misschien als kind zijnde uit de wieg gevallen? Doe iets nuttigs met je leven achterlijke.”

– *Email, 27 november 2019*

- ❑ “Hey, ACHTERLIJKE IDIOOT. Hou toch op met je geleuter over katten. Het zou wel eens slecht kunnen aflopen.”

– *Email, 27 november 2019*

- ❑ “Nennt man sowas Professor der lieber Ungeziefer befürwortet? Ich nenne solche Menschen Katzenhasser und dumm Studierende unerfahrene Frischärsche.”

– *Email, 3 december 2019*

Greep uit mijn inbox (vervolg)

- ❑ **“It is better to kill a thousand scientists, than to cause harm to a cat!”**
– *Email, 4 december 2019*
- ❑ **“Whoever kills a cat deserves to die. His wife, daughter and all relatives have no right to live anymore.”**
– *Email, 4 december 2019*
- ❑ **“F[***] your Mother . DEAD for your Familiy !!!!”**
– *Email, 4 december 2019*
- ❑ **“i hope you really die from a form of sick cancer. krankes pervers stück scheisse”**
– *Email, 5 december 2019*
- ❑ **“Wer Katzen gefährdet, hat kein Lebensrecht!”**
– *Email, 5 december 2019*

De politiek reageert

“De uitspraken van de wetenschappers om katten niet ongecontroleerd buiten te laten lopen, zijn **absolute onzin**. We moeten het niet groter maken dan het is.”

- *Tweede Kamerlid Maurits von Martels (CDA)*

“Dit is **natuurlijk complete kolder**. Europa heeft niks te zeggen over onze huisdieren.”

- *Tweede Kamerlid Arne Weverling (VVD)*

“Op dit moment wordt hard gewerkt aan maatregelen om het herstel en behoud van natuur in Nederland te bevorderen. Het binnenhouden van katten maakt daar geen onderdeel van uit.”

– *Minister Carola Schouten*

“The Commission is a strong defender of free movement rights – including of cats. We categorically deny that the Commission will oblige cats to be held on a leash at all times.”

– *Enrico Brivio, woordvoerder Europese Commissie (DG ENV)*

“Van mij mogen alle katten lekker naar buiten
wanneer ze maar willen, als we dit soort
krankzinnige pseudo-wetenschappers die deze
ongein verzinnen maar ergens binnen heel
goed opsluiten.”

– *Geert Wilders (PVV)*

Kamervragen (D66)

2020Z01151

Vragen van de leden **Groothuizen** en **De Groot** (beiden D66) aan de Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van Justitie en Veiligheid over rechtswetenschappelijk onderzoek naar de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn (ingezonden 24 januari 2020).

Vraag 1

Heeft u het rechtswetenschappelijke onderzoek «Domestic cats (*Felis catus*) and European nature conservation law» bestudeerd?

Vraag 2

Hoeveel dieren (in duizendtallen) zijn er de afgelopen drie jaren in Nederland door katten gedood en welke diersoorten betreft dat?

Vraag 3

Welke impact heeft dat op de (wild)stand van die diersoorten in de natuur en is er reden tot zorg? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u hieraan doen?

Vraag 4

Beschouwt u de kat als inheems in de zin van de Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Op welke manier heeft u in de praktijk uitvoering gegeven aan artikel 22, sub b, en artikel 12, vierde lid, van de Habitatrichtlijn? Kunt u daarbij in het bijzonder bij beide artikelen ingaan op de uitwerking daarvan met betrekking tot katten? Vindt u een dergelijke uitvoering voldoende? Zo ja, waarom?

Vraag 6

Hoe legt u de term «opzettelijk» uit, gebruikt in artikel 12, eerste lid van de Habitatrichtlijn, en in artikel 5 van de Vogelrichtlijn?

¹ Journal of Environmental Law, 27 november 2019, «Domestic Cats (*Felis catus*) and European Nature Conservation Law – Applying the EU Birds and Habitats Directives to a Significant but Neglected Threat to Wildlife» (<https://academic.oup.com/jel/advance-article/doi/10.1093/jel/egz035/5649440>)

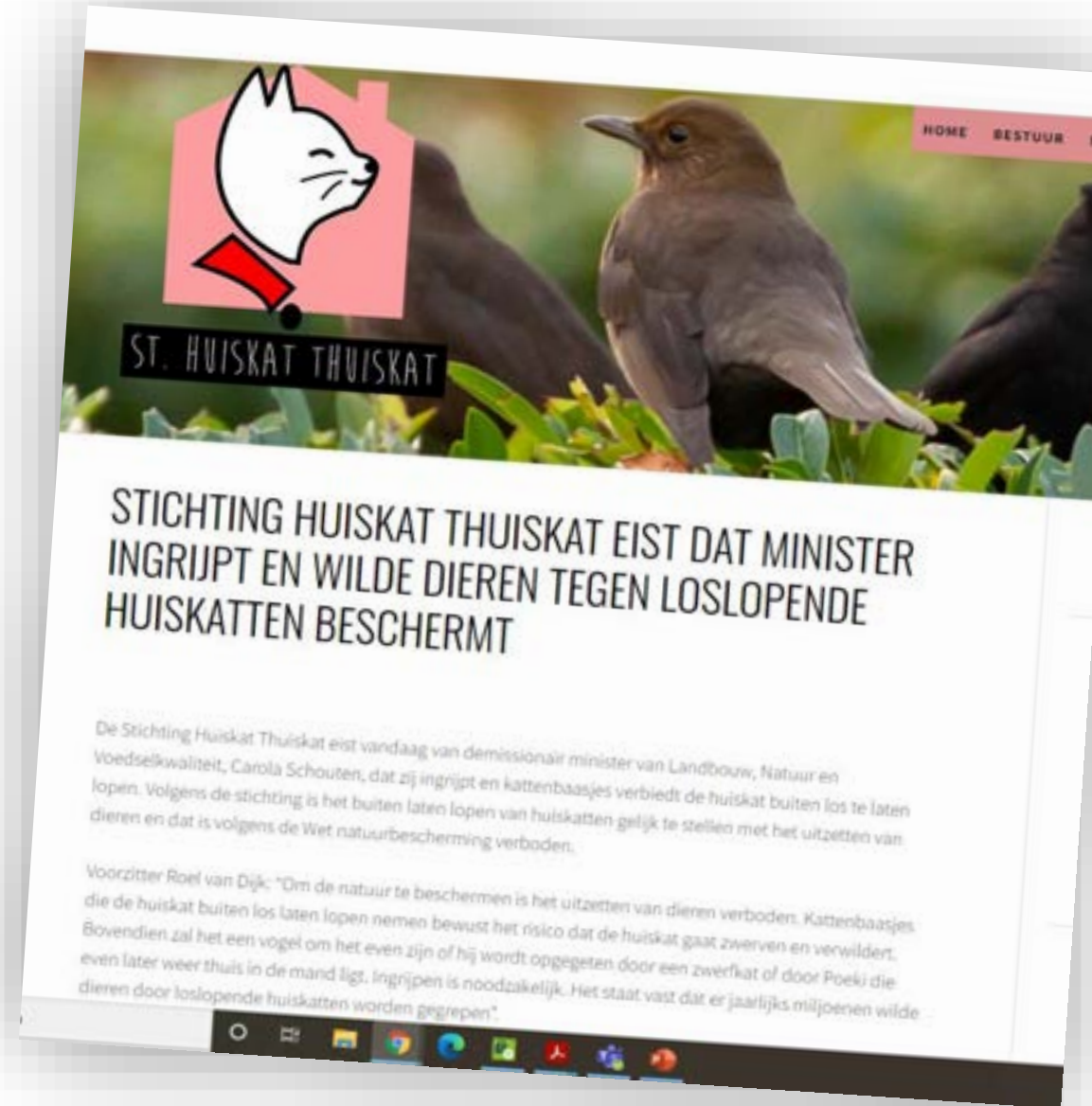

NGOs

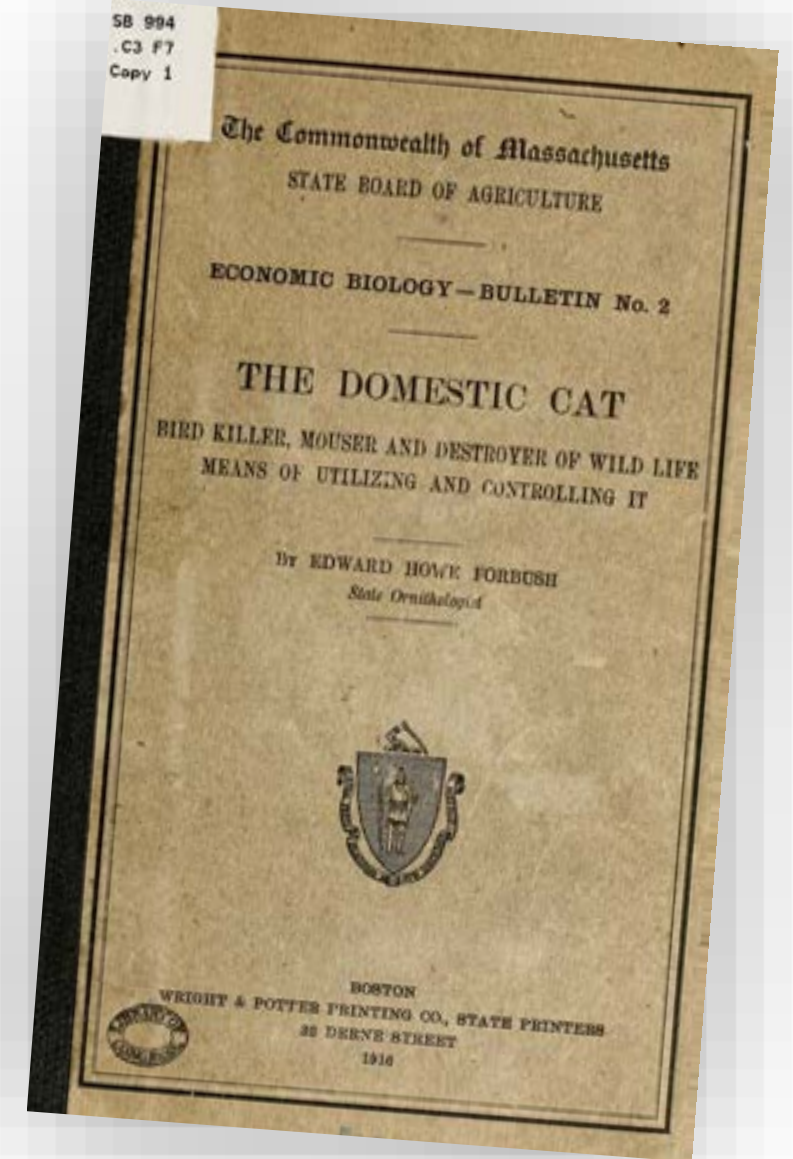
Stichting Huiskat Thuis

- “Het doel van de stichting is het voorkomen, beperken en beëindigen van het buiten loslopen van huiskatten (*Felis catus*) in geheel Nederland.”
- “De stichting wil dit doel onder meer bereiken met het indienen van handhavingsverzoeken, bezwaarschriften en het instellen van beroep.”

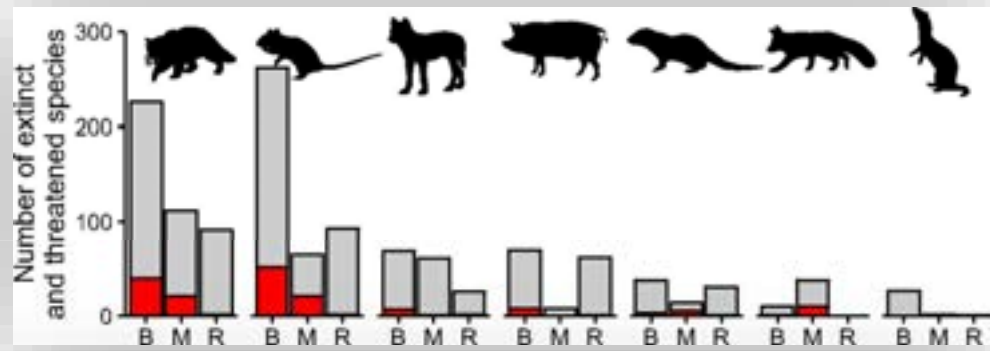

“Questions regarding the value or inutility of the domestic cat, and problems connected with limiting its more or less unwelcome outdoor activities, are causing much dissension. The discussion has reached an acute stage. Medical men, game protectors and bird lovers call on legislators to enact restrictive laws. Then ardent cat lovers rouse themselves for combat. In the excitement of partisanship many loose and ill-considered statements are made.”

– *Edward H. Forbush (1916)*

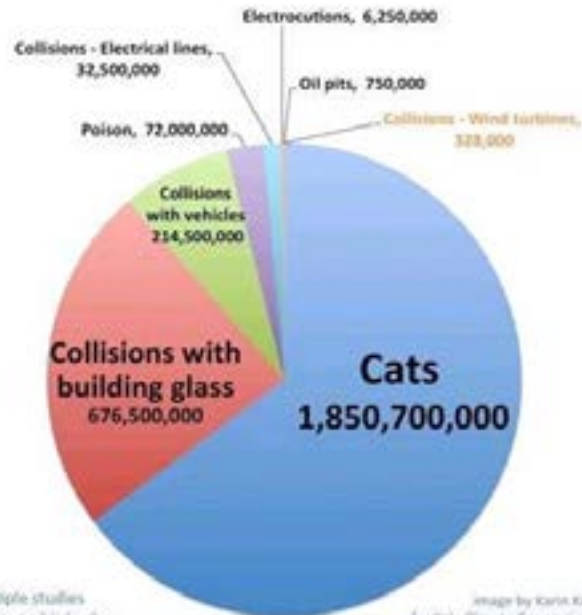

Laaghangend fruit!

Leading causes of human-related threats to birds

Estimates of annual deaths per year

Source: US Fish, Wildlife and Parks - based on multiple studies
<https://www.fws.gov/birds/bird-enthusiasts/threats-to-birds.php>

Image by Corin Kirk for Yale Climate Connections

Elvira Martinez Camacho

All Canberra suburbs to contain new cats from July 1, 2022

All Canberra suburbs to contain new cats from July 1, 2022

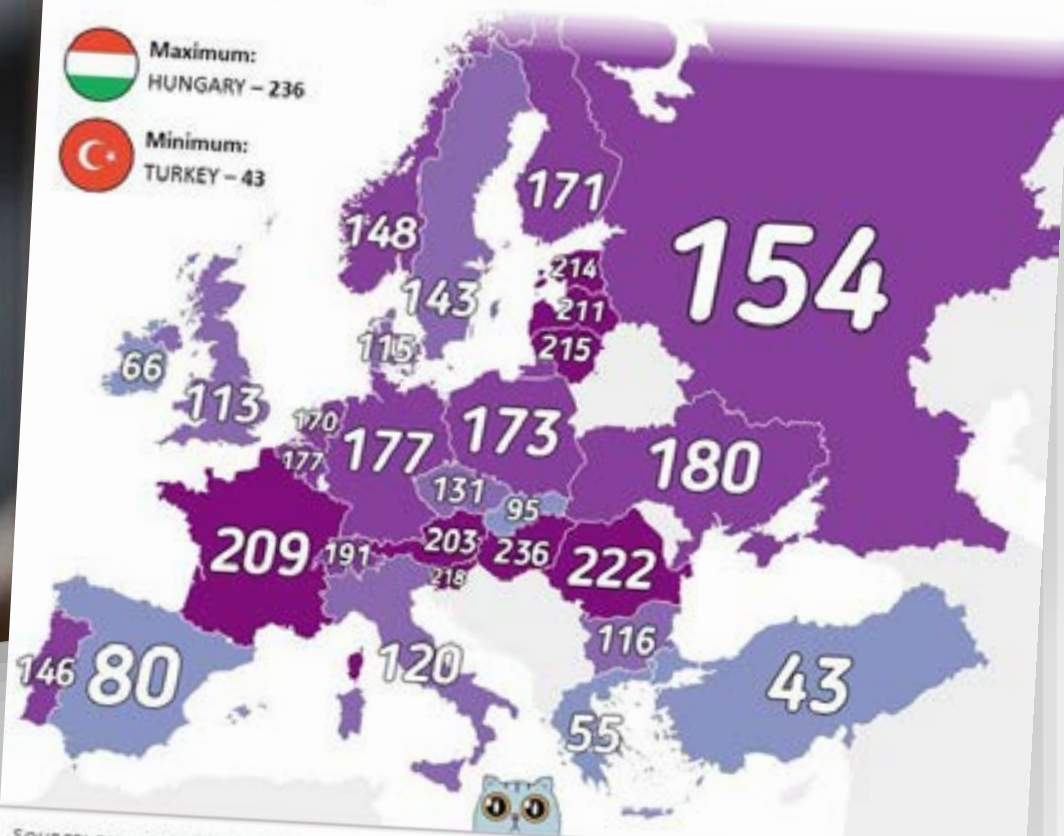
By Kate Midena

Posted Fri 28 May 2021 at 4:02am, updated Fri 28 May 2021 at 7:00am

Number of domestic cats per 1000 people

- Maximum: HUNGARY – 236
- Minimum: TURKEY – 43

SOURCE: CAROCAT.EU & STATISTA

@themapophile

Cats in Akureyri: Indoors or On a Leash

Bis zu 50.000 Euro Strafe

In Walldorf dürfen Katzen jetzt nicht mehr aus dem Haus

18.05.2022, 15:40 Uhr

Walldorf in Baden-Württemberg hat die Verwaltung den Katzen Hausarrest erteilt. Damit können sterben bedrohte Haubenlerche geschützt werden. VON TOBIAS MAYER

Roep om maatregelen tegen loslopende huiskat wordt luider: 'Eigenaar van kat overtreedt verbod doden inheemse vogels'

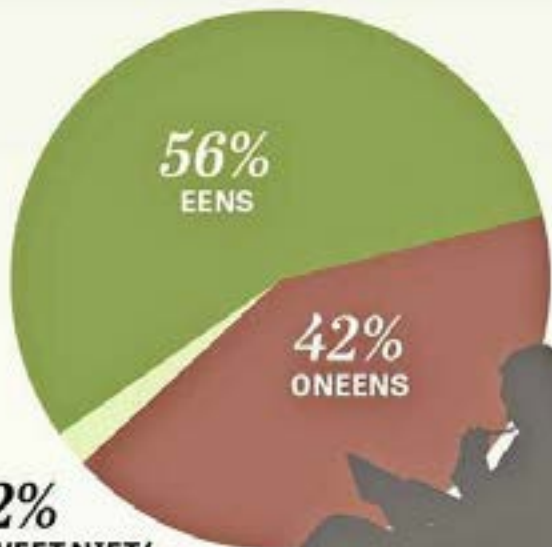
Loslopende katten verschalken jaarlijks miljoenen vogels. De roep om maatregelen tegen de buitenkat wordt luider.

'Waarom moet ik last hebben van andermans katten?'

Uitslag Stelling: Een huisdier hoort binnen

STELLING VAN DE DAG

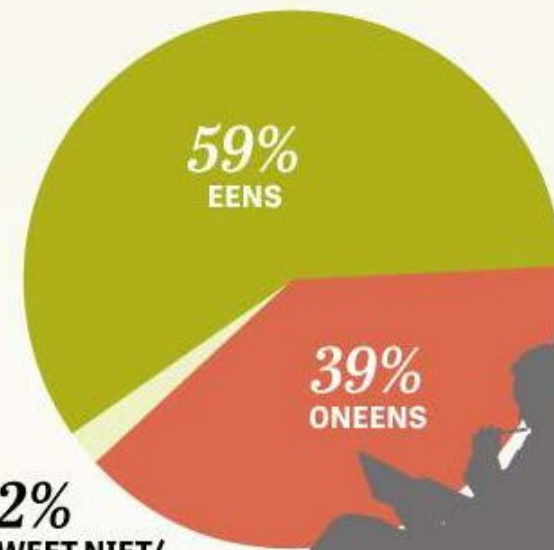
Huiskat binnenhouden

2%
WEET NIET/
GEEN MENING

STELLING VAN DE DAG

Katten aan de lijn

2%
WEET NIET/
GEEN MENING

Conclusie

- Wetenschap
- Ethiek
- Recht

***Het verschijnsel van de buitenkat
Heeft zijn langste tijd gehad***

Doug Mackenzie Dodds

